

መሪሕነት ኤ.ዲ.ኪ መልሲ እንተገሀብሉ

ካስል ንብዙሕ ዓመታት መነሃሪ ቃልሲ ተ.ሓ.ኤ ሰውራዊ ባይቶ ብፍላይ፣ መነሃሪ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ድማ ብሓፈሻ፣ ኣብ ጀርመን ጥራሕ ዘይኮነ ናይ ሙሉእ ዓለም ከም ዝነበረት ከም'ቲ ነጻረ ገብረመድህን ዝበሎ ኣብ እግሪ ዝተኸሉ ሎሚ ዓበይቲ ኮይኖም ዘለዉ ህጻናት ዝነበሩ ከየተረፉ ዝምስክርዎ እዩ።

ታሪኽ መዓስከር ካስል ኣብ ጀርመን ኣብ ኤርትራዊ ተቃዋሚ ሓይሊ ዘይበርሰ ዝኸርታት ዘለዎ'ያ። መዓስከር ካስል ኣብ'ቲ ዝካየድ ዓመታዊ ፌስቲቫል ተ.ሓ.ኤ ሰውራዊ ባይቶ ቦቲ ደኪመ ከይበለ ለይትን መዓልትን ዝሰርሕ ዲሞክራሲያዊ ማሕበር መንእሰይ ተ.ሓ.ኤ ሲባ ጠጠው ቢሉ ክኸይድ ጸኒሑ እዩ።

እዚ ማሕበር መንእሰይ ንክንደይ መሓዞት ውድብ፡ውልቀ ሰባትን፣ ዕዳማት ኣጋይሽን ብዘያፍላላይን ብዘይ ለኢላን ጉሌላን ተቐቢሉ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ዓመት ድማ ፍሉይ ዝኸሪ እንዳገበረ ኣሕሊፍዎ እዩ።

መዓስከር ካስል መሳ ሃለን ብሓቂ ገዛ ተ.ሓ.ኤ ሰውራዊ ባይቶ ምንባሩ ዝኸሓድ ኣይኮነን። ሎሚ ግን ድሕሪ እቲ ኣብ ተ.ሓ.ኤ ሰውራዊ ባይቶ ዝተራእየ ምፍንጫላት ካስል ኣብ ትሕቲ ተ.ሓ.ኤ ሃ.ጉ ቀጸለት።

ካስል ኣብ'ዚ ብድሕሪ ተ.ሓ.ኤ ሰውራዊ ባይቶ እንታይ ዝመስል ኩነታት ሓሊፋን ትሕልፍ ኣላ። ኩሉ እቲ ብስማ ብስም ፌስቲቫል ካስል ዝጸሓፍ ክምስክር ይኸእል እዩ። ኣብኡ ኣትዮ ብዙሕ ክትንትን ወይ ክጸሓፍ ኣይደልን።

በዛ ሕጂ ናይ መወዳእታ ጉዳይ ግን ነቲ ኩሉ ስለ ትጥቅልሎ፣ ጉዳይ ኣበዓዕላ ኣወዳድባ ፌስቲቫል ቅሩብ ርእይቶይ ክህብ ደስ ምበለኒ። እቲ ርእይቶ ድማ ንኤ.ዲ.ኪ ዝምልከትዮ ክኸውን።

ቅድም ቀዳድም ተራእዩ ዘይፈልጥ ቅድሚ ኣስታት 7 ወርሒ ኣቢሉ ፌስቲቫል ካስል 2005 ካብ ወርሒ ጥሪ 2005 ኣትሒዞ ኣብ መርበብ ሓበሬታ Adal61 ንህዝቢ ተዘርጊሑ። ብወገነይ እዚ ሓበሬታ ናይ ዓሚ ድዩ ኣብ'ዚ ተረሲዑስ ወይ እንታይዮ ጉዳ ቢለ ሓሲበ። ሓቲተ'ውን።

ተ.ሓ.ኤ ሃገራዊ ጉባኤ ንጉዳይ ፌስቲቫል 2005 ካብ ወርሒ ጥሪ ለካቲት ኣትሒዞም ሓበሬታ ክዘርግሑ ምጅማርም ብዙሕ ታህቦኽ ከም ዝነበረ ትዕዛብቲ ኣሕዲረ። እዚ ሓበሬታ ድማ ከምኡ ቢሉ ቀጸለ ክሳብ ሎሚ ድማ ኣሎ።

ይኹንምበር ኣብ ዝሓለፈ ሰሙን ከም'ዚ ኣብ ታሕቲ ዘሎ (ጥብቆ ርእ) ፌስቲቫል ካስል ንኤ.ዲ.ኪ ከም ዝተመሓላለፈ ዝብል ሃንደበታዊ ሓበሬታ ተዘርጊሑ። እዚ እንታይ ማለት እዩ ?

እዚ ናይ ፈሰቲቫል ሓበሬታ ኣብ ዝተዘርግሓሉ ኤ.ዲ.ኪ ክቀውም ምዃኑን መሪሕነት ኣብ ምምራጽ ከም ዝነበረ ፍሉጥ እንዳሃለወ ት.ሓ.ኤ ሃ.ጉ ስለምንታይ ኣብቲ እዋን ንዝሸነ ሓሳብ ከቅርቡ ዘይክኣሉ ወይ ድማ ነቲ ዘውጽእዎ ሓበሬታ ከጽንሕዎ ዘይፈተኑ።

ካልእ እዚ ጉዳይ ካብ ቁጽጽር ወጻኢ ብዝሸነ ካልእ ሰዒቡ ዝመጸ ሓበሬታን መግለጽን ሽማግሌታት ኣጋሊጽዎ ኣሎ። ነዚ ኣብ ታሕቲ ዘሎ 1 ን 2 ጥብቆታት ንበበ።

1
[እገዳሲ መግለጺ ሽማግሌ 109](#)

2
መጎስ
ን"እገዳሲ ሓበሬታ" ንሽማግሌ
ዲሞክራሲያዊ ማሕበር መንእሰያት
ኤርትራ/ተሓኤ ሃገራዊ ጉባኤ

እዚ ኩሉ ሕልክልኻትን ዘይተደልየ ኣብ ሓድሕድ ቁርቁሳትን ቆየቂን ዘበጽሕ እንታይ ኣምጽኦ። እቲ ዘሎ ቃልሲ ንሓይልናን ሕልናን ንድሕሪ ዝሰሕብን ኣኻሊ እንከሎ ከምይ ተወሳኺ ሽግራት ንፈጥር። ተ.ሓ.ኤ ሃ.ጉ ንምንታይ ናብዚ ጉዳይ ከምርሑን ናይዚ ጽሑፋት ተሓባበርቲ ክሸኑ መሪጸም። ብሽም ኪዳን ወጺኡ ስለ ዘሎ ድማ መሪሕነት ኪዳን ክሓትት ይፈቐደለይ።

መሪሕነት ኪዳን

2005 ዓ.ም ኤርትራውያን ቃልሶም ኣውሃሂዶም ንቅድሚት ክስጉሙ ሓደ ብ16 ውድባት ዝተጠርነፈ መስርሕ ሓባርዊ ቃልሲ ጀሚሮም ኣለዉ። እዚ ኪዳን ተባሂሉ ተሰምዖ ዘሎ ገና ኣብ ስራሕ ክዋቅራር ዝቀራርብ ዘሎ ምስ ዘሎ ኩሉ ጉድለታት ዓብይ ተመክሮ ዘለዎ እዩ።

ኣብዚ ቅድሚ ሕጂ ንዝተፈጸሙ ጌጋት ክእረሙ ኤ.ዲ.ኪ ዕድልን ግዜ ክዋሃቦ ተደላይነት ኣለዎ። ኪዳን ምስ ሙሉእ ቁጠባዊ ትሕዝቶን ቅርጻን ንስለ ዘየተበገሰ፣ ነዚ ትሕዝቶ ንምውህላልን ቅርጻ ሙሉእ ቅርጻ ንምስራዕ ግዜ ዕድልን ክዋሃቦ፣ ኣብ ውሽጢ እዚ ግዜ ድማ ክጋሃዱ ዝክእሉ ጌጋታት እንዳላሓምካን ብዓቕልን ጽሮትን ክሕለፍ ዘለዎ እዩ።

እዚ ድማ ሓላፍነት ነፍሲ ወከፍ ውድብ እዩ። ነፍሲ ወከፍ ውድብ ነዚ ሓላፍነት ተሰቢሙ ክንዓዝ እንተዘይክኣሉ ሽግር ክፈጥረልና ይክእል ይኸውን።

ብዝሸነ ሎሚ ናይ ሎሚ ዓመት ፈሰቲቫል ካስል ተ.ሓ.ኤ ሃ.ጉ ብሽም ኤ.ዲ.ኪ ተባሂሉ በዚ መሰረት መሪሕነት ኪዳን ነዚ ጉዳይ መልሲ ክህበሉን፣ ንህዝቢ መብርሂ ከቅርብ ይግባእ። እቲ ኩሉ ብድሕሪኡ ክመጽእ ዝክእል ጥረጣሪታትን ሕሚታን ቆይቶን ድማ ይተርፍ።

ምስዚ ተተሓሒዙ ዝሸይድ ኤ.ዲ.ኪ ሓድሽ ዝምስረት ዘሎ ፍልይ ዝበለ ኣወዳድባ ደኣ ይሃልዎምበር ብሕጋዊ ሸኘኻቱ ነቲ ብሰሙ ዝካየድ ዘየተደለየ ሓበሬታን፣ ኣብ ባላት ውድባት ሕቶ ክለዕል ዝክእል ጉዳያት እዋናዊ መልሲ ክህበሉ ግድነት እዩ።

ነፍሲ ወከፍ ውድብ ኣብ ጉባኤታቱ ብዝመረጸም መሪሕነታት ብዝተወከለ ዝቆመ ኪዳን፣ ብገገለ ውድባ ብሽም ኪዳን ዝግበር ገኢጋታትን ወይ ላግጺ ጠጠው ከብልን ክእርምን ግቡእ እዩ።

ጉዳይ ፌቲቫል ካስል ዞባዊ ጉዳይ ወይ አብ ጀርመን ጥራሕ ዝሕጸር ሓደ ባህላዊ ምሽትዮ ጉዳይ ጀርመን ጥራሕ **ተባሂሉ** ፍሉይ ፍታሕ ዘድልዮ ኣይኮነን። እዚ ጉዳይ ዓመታዊ ፈሰቲቫል ንመላእ ኣባላት ኪዳን ዝምልከት ዓብይ ፖለቲካዊ ተልእኸዎ ዘለዎውን እዩ። በዚ መሰረት ድማ አብ መንጎ ሽማግሌ ኪዳን ብደረጃ ጀርመን ተባሂሉ ብቀሊሉ ክሕለፍ ዘይብሉ ጉዳይ እዩ በሃላይ እዩ።

ነቲ ቀንዲ ነዚ ሕቶ ከልዕል ዘገድድ እውን ገገለ ባላት ኤ.ዲ.ኪ ነዚ አብ ካስል ዝግበር ጉዳይ አብ ምውሳኔ ከምዘዩነብሩን ከምዘይተነግሩን ወይ ከአ ከም ዘዩደገፉን ብጽሑፍ መሰረት ኣቅሪቦም ኣለዉ።

ደጊም ነዚ ጉዳይ ብግሉጽ ንምርኣዩ ዝምልከቶ ኣካላት ኤ.ዲ.ኪ ሓሳቦም ክሕውስሉን፣ እቲ ንመሪሕነት ኪዳን ብዛዕባዚ ፌሰቲቫል ዝተዋህበ ሓበሬታ እንታይ ከም ዝመስልን ብሰፊሖ መግልጺ ክዋሃቦ ኣለዎ።

ብፍላይ ድማ አብ'ቲ ብዕለት 6 ሰነ 2005 ዝተካየደ ካልኣይ ስሩዕ ኣኼባ ተ.ሓ.ኤ ሃ.ጉ ከምዚ ዝሰዕብ መግለጺ ኣውጺኡ።

ውድብና ንዋሕ ዓመታት ክልለዮሉ ዝጸንሐ ሰፊሕ በዓል ኤርትራ፣ ናብ መናሃርያ ዝሰፍሐ ተቓውሞ ንምቕያር መሰረታት ውድብ ከካይዳዎ ዝጸንሐ ድርጅት አብ ግምት ብምእታው፣ መበል 20 ዓመት ሰፊሕ በዓል ኤርትራ አብ ካስል ብሓልዮት ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ንክካየድ ምውሳኔ ፈጻሚ ሽማግሌ ሓጎሱ ገሊጹ። እዚ ኣጋጣሚዚ፣ ንህዝብናን ተቓውሞቲ ሓይልታቱን ዓቢ ብሰራት፣ ንስርዓት ህ.ግ.ደ.ፍ.ን መጋብርያታቱን ድማ ዓቢ ፖለቲካዊ መጽፋዕቲ ምዃኑ መዘኑ። ስለ ዝኸነ ድማ፣ ኮሎም መሰረታት ኣባላት ውድባት ኤ.ዲ.ኪን ሓፋሽ ህዝብናን ነዚ ክቡር ታሪካዊ ተረኽቦዚ ንምዕዋት ብሓባር ክጸምዱ ኣማሕጺኑ።

ደምዳሚ ኣዋጅ ከም ዝሕብሮ እቲ ሓሳብ ካብ መሰረታት ተ.ሓ.ኤ ሃ.ጉ ዝነቐለምበር ካብ መሰረታት ኣባላት ውድባት ኤ.ዲ.ኪ ዝነቐለ ኣይኮነን። ስለዚ ንሓሳብን ድሌትን መሰረታት ተ.ሓ.ኤ.ሃ.ጉ ብደረጃ ስሩዕ ኣኼባ ውድቦ ክጸድቅ'ውን ጌጋታት የብሉን ግን ብስም ኩሉ ክወጽእን ቅድሚ እቲ ሓሳብ ንኤ.ዲ.ኪ ቀሪቡ ሓሳብ ወይ ብመንገዲ ኤ.ዲ.ኪ ዝወጽእ ካልእ መልክዕ ክሕዝ ግቡእ ኣይነበሮን። በዚ ድማ እቲ ቅርጺ ኤ.ዲ.ኪ አብ ጨንፈራት ንስለ ዘይጸንሐ ተባሂሉ ፍቱሕ ኣካይዳ ምምራጽ ኣይግድንዮ ዘብል። እዚ'ውን ንዝምልከቶም ኣካላት ኪዳን ክቀርብ ዝግበኦ ሕቶ እዩ።

ቀንድን ኣገዳስን ጉዳያት ዝኸነ ድማ መሪሕነት ኤ.ዲ.ኪ ንበይኑ ዝቆመ ኣይኮነን፣ አብ ዝተፈላልዩ ሃገራት መሰረታት'ውን ስለ ዘለዎ ነዘም መሰረታት አብ ሓባራዊ ስርሓቶም ንቕሓትን ተኻኣእሎ ማለት ምጽውዋር ከስንቆም ግድነት ስለ ዝኸነ ነቲ ብደረጃ ዝተፈላልዩ ሃገራት ዝተፈጸመ ጌጋታት'ውን ክእርም ክጽዕር ኣለዎ።

አብነት ንምጥቃስ፣ ተመሳሳሊ ጉዳያት አብ ጽምብል በዓል ነጻነት 2005 አብ ጀርመን ጥራሕ ዘይኮነ አብ ዝተፈላልዩ ሃገራት ጌጋታት ተራእዩ። በዚ ምክንያት እቲ ጉዳይ ከይሳዕረረ ወይ ድማ አብ ካልእ መንገዲ ከይተኣለየ ብደረጃ ኤ.ዲ.ኪ አብ ንኡስ ዞባታት ንዝግበር ስርሓት ምስ ዝምልከቶ ኣካላት ርክብ ተደላይነት ኣለዎ።

ስለዚ ህዝቢ መታን ክቀስንን ክረግእን፣ ዝምልከቶም ኣካላት ኤ.ዲ.ኪ ነዚ ጉዳይ መልሲ ክህብሉ ይሕተቱ። ብድሕሪዚ ድማ ኩሉ ስርሓትና ንድሕሪ ሕጂ ብኸመይ ንምድቦ ከም መምርሕን ከም ትምህርቲ ይኸነና።

የቐንዮለይ

26 ሰኔ 2005
አንቀጽ 1-ሰፊ